

# POLSKA ZACHODNIA

Dziennik poświęcony sprawom narodowym i społecznym na Kresach Zachodnich.

Telefon 13-30.

Konto P. K. O. 303 551.

Redakcja i Administracja: Katowice, ul. Warszawska 58.

Redaktor naczelny: Edward Rumun.

Abonament miesięczny: przez pocztę 1 zł 84 gr., w Administracji 1 zł 60 gr., z doręczeniem do domu przez pocztę.

## DEMENTI WIADOMOŚCI O GEN. SOSNKOWSKIM.

Warszawa. (Tel. wł.) Przegląd Wieczorny zaprzecza kategorycznie pogłoskom, jakoby generał Sosnkowski, któremu proponowano objęcie teki Ministra Spraw Wojskowych, postawił dwa warunki: zwolnienia i rehabilitacji uwięzionych generałów oraz dania mu wolnej ręki w sprawach personalnych.

## SPISKOWIEC UKRYWAŁ SIĘ W POSELSTWIE SOWIECKIM.

Warszawa. Władze aresztowały nicjakiego Uzdzińskiego Edwarda, skazanego już na 2-letnie więzienie komunistę, który uciekł z lokalu techników w chwili chwytania innych członków rozbitej ostatnio organizacji komunistycznej. Uzdziński był do ostatniej chwili urzędnikiem poselstwa sowieckiego, gdzie ukrywał się przed aresztowaniem.

## ARESZTOWANIE KOMUNISTÓW.

Warszawa. Policja dokonała tu aresztowania trzech agitatorów komunistycznych, którzy malowali na murach miasta napisy zawierające hasła komunistyczne.

## NASTĘPCA KRASSINA.

London. Wedle Daily Telegraph wysłał rząd sowiecki dotychczasowego ambasadora w Tokio Koopa jako swego reprezentanta do Londynu na miejsce Krassina.

## WĘGRY CHCA KRÓLA I ZBROJEŃ.

Budapeszt. Na zgromadzeniu rządowego stronnictwa oświadczył hr. Bethlen, że załatwienie wyboru króla i rewizja traktatu pokojowego w Trianon nie może tak dorywczo nastąpić jak się tego domniaga. Po ustaniu kontroli wojskowej można będzie przystąpić do fabrykacji materiałów wojennych w szeregach miejsc.

## O UZNANIE OBLIGACJI KOLEJI WARSZAWSKO-WIĘDEŃSKIEJ.

Warszawa. (Tel. wł.) Wkrótce przybędzie do Warszawy delegacja obligatorjuszów francuskich, belgijskich, szwajcarskich i holenderskich celem wszczęcia akcji o uznanie obligacji kolei warszawsko-wiedeńskiej. Jak wiadomo, kolej warszawsko-wiedeńska została wykupiona w roku 1912 przez rząd rosyjski, który przejął zobowiązania z tytułu obligacji. Obecnie kolej warszawsko-wiedeńska jest eksploatowana przez rząd polski.

## WYMIANA WIĘZIENIÓW POLITYCZNYCH Z LITWA.

Warszawa. (tel. wł.) Po zawiedzeniu przez rząd litewski umowy o wymianę więźniów politycznych pomiędzy Polską a Litwą ustalono, że wymiana ta będzie dokonana dnia 3 lutego na punkcie pogranicznym w Osmannach. Polska wyda Litwie 16 więźniów, otrzyma zaś 24 osoby. Niezależnie od tego podjęte będą wkrótce dalsze rokowania o wymianę większej liczby więźniów.

## Sejm aprobuje zarządzenia rządu

WOBEC BIAŁORUSKICH SPISKOWCÓW.

Warszawa. (Tel. wł.) Dzisiejsze posiedzenie sejmu upłynęło we względnie spokojnym. Próby komunistów i posła Wojewódzkiego z niezależnej partii chłopskiej rozpoczęcia technicznej obstrukcji speliły na niczem, wobec jednolitej postawy wszystkich innych stronnictw. Gdy poseł Wojewódzki krzyczał w największym nateżeniu tuż

przed krzesłem marszałkowskim, marszałek zarządził przegłosowanie wniosku o wydalenie posła Wojewódzkiego na jeden miesiąc z posiedzeń. Wniosek przyjęto znaczną większością.

Większość sejmowa opowiedziała się całkowicie za taktyką rządu wobec białoruskiej Hromady i jej agentów piastujących mandaty poselskie.

## Wręczenie beretu kardynalskiego msgr. Lauriemu

Warszawa. (Tel. wł.) Dziś odbyło się uroczyste wręczenie odznak kardynalskich Msgr. Lauriemu przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Właściwa uroczystość odbyła się w kaplicy zamkowej, gdzie zebrali się przedstawiciele rządu, dyplomacji, duchowieństwa i wojskowości. Obecni byli także prymas Hlond i kardynał Kakowski. Uroczystą mszę św. celebrował biskup Gall.

Po mszy św. Pan Prezydent włożył beret na głowę kardynała a jednocześnie dyrektor protokołu Przewodzący narzucił kardynałowi na ramiona płaszcz purpurowy. Kardynał Lauri zdjął beret i złożył ukłon Panu Prezydentowi, a stanawszy przed ołtarzem, udzielił zebranym błogosławieństwa pasterskiego. Uroczystość zakończyło wręczenie Msgr. Lauriemu orderu Orła Białego.

## Koncern górnośląski zakłada Towarzystwo morskie.

ZAKUP 4 STATKÓW WĘGLOWYCH.

Warszawa. (Tel. wł.) Wielki górnośląski koncern węglowy Koburn postanowił w roku bieżącym stworzyć samodzielny Towarzystwo morskie z kapitałem zakładowym wynoszącym 7 milionów złotych. Towarzystwo to ma

otrzymać w Gdyni dogodny teren, na którym wzbuduje urządzenie ładunkowe najnowszej konstrukcji. Poza tem nabędzie zagranicą 4 okręty, które będą użyte do przewożenia węgla na Bałtyku i morzu północnym.

## Katastrofa kolejowa w Częstochowie.

Warszawa. 25 bm. rano na stacji Częstochowa wykołeli się na zwrotnicy pociąg towarowy. Wykołeniu uległa lokomotywa oraz 14 próżnych wagonów towarowych. 3 tory stacyjne zo-

stały wskutek tego zatarasowane, tak że ruch odbywa się na małym odcinku pod Częstochową tylko po jednym torze. Z obsługi pociągu 2 osoby lekko kontuzjowane.

## Uregulowanie dostawy polskiego węgla.

POLSKA DOSTARCZY AUSTRII 200 WAGONÓW.

Warszawa. Kilka dni temu została zawarta umowa pomiędzy Zarządami kolejowymi Polski i Austrii dotycząca dostawy pewnego stałego kontyngentu węgla do Austrii. Kontyngent ustanowiono na 6000 wagonów, z czego 4000 dostarczy Austria a 2000 Polska. Zarząd kolei austriackich zobowiązał

się wozy kontyngentowe po wylądowaniu zbierać na stacji Strasshof i tworzyć specjalne pociągi po 50 wagonów, które będą w całości dostarczane do poszczególnych kopalni. Umowa ta ma na celu zabezpieczenie regularnej dostawy węgla do Austrii z naszych zagłębi węglowych.

## Cena cukru obecnie nie zostanie podwyższoną

SPECJALNA KOMISJA ZBADA SYTUACJE CUKROWNICTWA.

Warszawa. Komitet ekonomiczny Rady Ministrów stwierdził, że poważna część przemysłu cukrowniczego istotnie znajduje się w bardzo ciężkiej sytuacji. Cena cukru, oraz rozdział kontyngentu we wewnątrznych muszą być dostosowane ściśle do gospodarczych potrzeb i możliwości rozwoju przemysłu cukrowniczego. Nie obejdzie się prawdopo-

dobnie bez koniecznej podwyżki ceny cukru, zważając jednak, iż obecna kampanja dobiega do końca. Komitet uważał, iż akceptowanie podwyżki cen w chwili obecnej nie jest możliwe. Natomiast komitet polecił p. Ministrowi Skarbu powołanie do życia komisji specjalnej (z 4 przedstawicieli rządu, 2 przedstawicieli cukrownictwa i 2 przed-

stawicieli plantatorów), którzy ustalą plan sanacyjny, oraz wnioski co do formułowania cen i ewentualnie co do nowelizacji ustawy, mającej obowiązywać conajmniej na okres 3 letni.

Pozatem Komitet zatwierdził budowę holownika dla portu gdyńskiego. Komitet w sprawie regulacji polecił Ministrowi Spraw Wewn. jaknajprędzej uzgodnić przemiału żyta.

## ZYCZLIWE PRZYJĘCIE P. KNOLLA.

Berlin. — „Berliner Tageblatt“ donosi z Rzymu, że nowy poseł polski p. Knoll został przez prasę włoską bardzo życzliwie przyjęty jako osobisty przyjaciel Marszałka Piłsudskiego. Poseł Knoll rozpoczął żywą propagandę gospodarczą dla Polski, przyczem chodzi mu przedewszystkiem o zainteresowanie rynku włoskiego węglem polskim.

## HITLEROWCY ŻADAJĄ KARY ŚMIERCI NA ŻYDÓW Z POLSKI.

Berlin. W sejmie pruskim wystąpił hitlerowiec Brenner z wnioskiem wzywającym rząd do najostrożniejszego obstawienia granicy przeciwko przychodzącym żydowskim z Polski, którym zarzuca, iż roznoszą po Niemczech zarazki cholery i trudnią się handlem kokainy. Hitlerowcy żądają kary śmierci wobec żydów polskich, handlujących zakazanymi narkotykami.

## PODWYŻKA ZAROBKÓW STOLARZY

Warszawa. Minister Pracy i Opieki Społecznej nadał moc obowiązującą orzeczeniu komisji poednawczo-rozjemczej w Katowicach z dnia 2 grudnia 1926 r. w sprawie podwyższenia zarobków dla stolarzy w przemyśle drzewnym, obowiązującej na całym obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego.

## SYNDYKAT PARAFINOWY.

Warszawa. 3 lutego rozpoczęte się w Warszawie zjazd przedstawicieli rafinerii naftowych dla ukonstytuowania syndykatu parafinowego. Jednocześnie kontynuowane będą rokowania o przywrócenie do życia syndykatu naftowego, który będzie mógł być utrzymany jedynie po przeprowadzeniu podziału ropy między rafinerjami posiadającymi własne surowce a rafinerjami pozbawionymi surowca. Możliwe jest, że część brakującej ropy importowana będzie z zagranicy.

## DZIEKI POLSCE GDANSK SIĘ ODBŁOWI

Berlin. Podpisany został w Berlinie układ o wykonaniu art. 312 traktatu wersalskiego w sprawie przyznania rozerw ubezpieczeń społecznych, przypadających na obszarze w m. Gdańska. Omawiając ów układ prasa gdańska twierdzi, że ma on wielkie znaczenie dla Gdańska albowiem uzyskana od Niemiec kwota 5 milionów marek ułatwiłoby cieżkie położenie gdańskich instytucji finansowych. Do uzyskania tego rezultatu przyczyniło się w wielkiej mierze fałszywe traktowanie sprawy przez delegację polską.

# Groźne memento dla ruchu robotniczego.

III.

Goinięło się do stanu z 1908 r. co do czasu pracy. — Pozorna zwyżka płac. Zniesienie udziałów w zyskach. — Przetryfakcja umów. — Zniesienie sądów rozjemczych.

Tylko zaledwie część z dotychczas zawartych umów regionalnych o warunki pracy w górnictwie, przewiduje 7 i pół godziny trwający czas pracy, co wysunęto jako kardynalny warunek w czasie strajku. Przeciwnie, według wiadomości jakie dotychczas dostały się do prasy tylko w 5 okręgach wprowadzono czas pracy w rozmiarach wyżej podanych, w reszcie zaś okręgów wprowadzono 8 godzinny dzień pracy. Stwierdzamy więc na polu tej zdolności socjalizacji warstwy robotniczej cofnięcie się do stanu z 1908 roku, kiedy to, po raz pierwszy w Anglii, zaprowadzono 8 godzinny dzień pracy, co stało się hasłem do walki o to prawo dla rzeszy robotniczych całego kontynentu.

W sprawie wysokości płac zaznaczyła się pewna podwyżka, ale tylko pozornie. Wprawdzie w stosunku do stanu przedwojennego podniesiono płacę o 20 proc, ale w rzeczywistości uległa one redukcji, albowiem w tym okresie czasu ceny wszystkich artykułów codziennej potrzeby wzrosły w Anglii o 70 proc. Robotnik angielski otrzymuje więc dzisiaj więcej szynlowarów, niż przed wojną, ale mniej towarów może za nie zakupić. Zagadnienie tej różnicy dysproporcji między nominalną a realną płacą, jest doskonale znane najszerszym masom naszej ludności z okresu inflacji i gwałtownego spadku wartości naszej waluty. W tym stanie rzeczy konsumpcja angielska uległa wydatnemu pogorszeniu jakościowemu. Import takich towarów, jak mięso, tłuszcz, bydło, uległ zmniejszeniu i zastąpiony został przez towary tanich towarów spożywczych, jak mąka, zboże, ziemniaki. Stopa życiowa robotnika angielskiego, ów sławny dawniej standard of live, na który zaliczonym okiem społdalist robotnicy innych krajów kontynentu europejskiego, uległa gwałtownemu upadkowi i załamaniu. Robotnik angielski musi dziś mocno przyćmiewać pasą, dokładną, obliczać stan swego budżetu domowego z troskliwością miślaciami składa pensę do pensy, by móc skuteczną i znaczącej jednorazowy wydatek.

Albowiem nie tu jeszcze kończy się dotychczasowe spowodowane załamaniem się strajku angielskich górników.

Wiedząc jest rzeczą, że najbardziej postępowymi systemami płacy są udział w zyskach przedsiębiorstwa, oraz t. zw. akcje pracy. Zaledwie pierwszego z tych systemów jest to, że stosunek najemnictwa zamienia niejako w kontrakt spółki zawieranej między przedsiębiorcą a robotnikami, pozwala bowiem robotnikom uczestniczyć w czystych zyskach przedsiębiorstwa, co oczywiście pobudza zainteresowanie pracowników rozwojem warsztatu pracy, potęguje ich wysiłek produkcyjny, a wreszcie do pewnego stopnia łagodzi spory. Akcje pracy, ową nowość wprowadzoną we Francji ustawą z 1917 r., mają na celu pogodzić kapitalist z pracą przez stworzenie nowej postaci spółki akcyjnej, w której akcjonariuszami byłby niejako kapitaliści, ale także robotnicy zrzeszeni w stowarzyszenie spółdzielcze, specjalnie w tym celu zorganizane. Akcje pracy, które robotnicy niechętnie otrzymywali darmo zamiast udziału w zyskach, pozwoliłyby im niejako korzystać z dywidendy, odrzuconej przez spółkę akcyjną, ale także władac w księgowości przedsiębiorstwa, wykonywać kontrolę i wywierać decydujący wpływ na zarząd przedsiębiorstwa.

Umowy regionalne znoszą ten na szeroko skalę stosowany w Anglii system udziałów w zyskach, a w jego miejsce wprowadzają system płacy połączonej z premjami, polegający na tym, że za określone minimum wyda-

# Zwrot w rokowaniach o twierdze wschodnie

Berlin. Wobec tego, iż gen. Pawels domagał się od rządu niemieckiego nowych instrukcji wyjechał do Paryża pułk Michels. Misją jego obemniurła również wydanie opinii o niemieckich

twierdząc wschodnich. W berlińskich kołach rządowych, według informacji tejże agencji nagły zwrot w rokowaniach paryskich przypisują w dużej mierze wpływom polskim

# Angielska mobilizacja.

London. Wysłano dotąd dla obrony interesów angielskich w Szanghaju trzy brygady piechoty z odpowiednią ilością artylerji, tanków, samochodów pancernych.

London. Min. wojny ogłosiło wezwanie do rezerwistów, aby byli gotowi w każdej chwili do powołania w szeregi i do wyjazdu do Chin.

## EWAKUACJA SZANGHAJU.

Pekin. Wzrastający napór sił kantońskich na Szanghaj stwarza dla miasta coraz bardziej trudną sytuację. Władze angielskie zarządziły już spieszna ewakuację miasta.

## PANIKA WŚRÓD EUROPEJCZYKÓW W CHINACH.

Pekin. Sytuacja w mieście jest coraz bardziej napięta. Masowo napływają cudzoziemcy co uważają za niobe-

pieczny objaw paniki. Nawet obywatele amerykańscy, którzy dotychczas zachowali spokój starają się jak najprędzej opuścić Chiny.

## INTERWENCJA COOLIDGE'A W CHINACH.

Pekin. Według informacji angielskich prezydent Coolidge w Chinach będzie interwenjował, oświadczając gotowość pertraktacji między rządem północnym a południowym.

## ARMIA ROSYJSKA PRZECIW ŻÓŁTYM BOLSZEVIKOM.

Pekin. Gen. Siemienow i inni biali oficerowie rosyjscy zdołali w Mandżurji zorganizować siły zbrojne 20 tys. żołnierzy. Można więc, iż wojsko to zostanie rzucone przez Czang-Tso-Lina na front szanghajski dla złamania wzrastającego naporu wojsk kantońskich.

# Groźne położenie w Kłajpedzie.

Kłajpeda. Rozwiązanie sejmu kłajpedzkiego zaostrzyło ogromnie sytuację. W mieście wzmożone zostały siły litewskie zarówno armii regularnej jak i szaulisów. Nastroj paniczny po-

większą informację prasy litewskiej o przygotowywanej przez niemieckie organizacje Prus wschodnich agresji na Kłajpede.

ności pracy otrzymuje robotnik pewną, oznaczoną płacę minimalną, oraz osobną premję za wydajność, przekraczającą ustaloną normę. Tę znaną systemu wynagradzania robotników należy uznać za poważny krok wstecz, za nowy wyłom w położeniu materialnym klasy robotniczej. System premji może bowiem w sobie cechy dobre znane robotnikom a szczególnie znanego z niemieckiego w Anglii systemu potu (sweating system), którego celem wydusić z robotnika najwięcej pracy, by zapewnić kapitaliście największe zyski.

Zdawałoby się, że uzyskawszy tak poważne sukcesy w walce z robotnikami, kapitaliści — przedsiębiorcy — przestaną na tych owocach zwycięstwa. Mylili się jednak wcale ten, kto by sądził, że w zapasach kapitalist z pracą istnieje miejsce dla jakiegokolwiek ustępstwa. W walce, w której toczy się bój o ten nervus rerum, a jak starożytni słusznie mawiali nervus belli (nervus wojny), jakim jest pieniądź, nie może być mowy o jakichś wznościejszych, humanitarnych uczuciach, w grę bowiem wchodzi tu najniższe instynkty ludzkie: żądza życia i użyłcia. Pieniądź zawsze był i jest najbardziej pożądanym i poszukiwanym dobrem przez większość ludzi, on bowiem zawiera w sobie wszelkie możliwości. W nim, niejako zaklęte tkwią — władza, poszanowanie, godność, wszelkie radości życia i te bardziej wzniosłe i zwłazszaże bardziej przyjemne. Człowiek celca złotożna zna wartość pieniądza, zna tajemnicę w nim tkwiącą i walczy o niego do upadłego.

Czuąc przewagę swego położenia kapitaliści angielscy narzucili robotnikom dalszy, nader niebezpieczny warunek, a mianowicie, że zawarte umowy mają obowiązywać na dłuższy okres czasu, tj. na okres 2 lub 3 lat. Taką „petryfikacją“ umów, której skutkiem w całości w tej chwili przewidzieć nie można, może w przyszłości fatalnie odbić się na położeniu materialnym robotników, zwłaszcza gdy się zważy, że indeks cen towarów pierwszej potrzeby wykazuje w Anglii stałą tendencję zwyżkową. Wzrost cen towarów spowodować musi automatycznie dalszą redukcję płac, zmuszając robotników do jeszcze wydatniejszego ograniczenia konsumpcji i dotychczas-

„HURTKI“ MORDUJA. Wiliń o. We wsi Osowiec, pow. wileńskiego dokonano morderstwa na osobie Jana Smolika, który zwalczał działalność Hromady na wsi. Morderstwa dokonali członkowie miejscowego Hurka, prezes Trzeciak oraz członkowie zarządu bracia Nowasze i Kopciuch. Władze aresztowały morderców.

\* POLSKI EKSPORT DO TURCJI. Warszawa. (tel. wł.) Ostatnio zauważyć się daje stały wzrost eksportu wttwórczości polskiej do Turcji. W końcu bieżącego tygodnia rozpocznie się intensywny eksport spirytusu, który ma wynosić 100 wagonów.

## TRZESIENIE ZIEMI.

Rzym. Stacja sejsmograficzna w Faenza zanotowała trzęsiny silne trzęsienie ziemi w odległości 2000 km. Prawdopodobnie ognisko trzęsienia znajduje się na archipelagu Sundajskim.

Kopenhaga. Tętsza stacja sejsmograficzna zanotowała gwałtowne wstrząśnienia ziemi dzisiaj rano o 6,20 g. Prawdopodobnie trzęsienie zdarzyło się w południowej Norwegii.

## SKUTKI POWODZI WE WŁOSZECH.

Rzym — Wskutek silnych ulew w okolicach Spelzi obsuńca się ziemia na powierzchni 1 km. kw. Wiele budynków zostało zburzonych. Na szczęście oberzło się bez ofiar w ludziach. We wsi Cozenca w Kalabrii w-tek powodzi gwałtowniej większą ilość domów została poważnie uszkodzona, a mieszkańcy musieli się schronić w okolicie bardziej przystę.

## STANY ZJED. WKROTCZE ZOSTANĄ BEZ NAFTY!

Nowy Jork. Ogromne wrażenie zrobił memoriał komisji geologicznej przedłożony Coolidgeowi, w którym wyrażoną jest obawa, iż za 6 lat wyzerpią się liczne rezerwy naftowe w Stanach Zjedn. Należy się wobec tego ogłosić za nowymi terenami w Ameryce południowej.

## Różne wiadomości.

(K.) Zmiany personalne w administracji Pan Minister Spraw Wewnętrznych zamianował zastępcę starosty w Świętochłowicach p. Bocheńskiego starostą w Tarnowskich Górach. Dotychczasowo starostą p. Żalawskiego przeniosł p. Minister do służby w województwie śląskim.

Szkazanie Nowaczyńskiego. Sąd Okręgowy w Warszawie skazał p. A. Nowaczyńskiego oraz p. Włodka, redaktora Myśli Narodowej, na miesiąc więzienia za artykuł p. t. „Piśmiśki Ante Portas“, zamieszczony w Myśli Narodowej z 8-go listopada 1924 r. Skazani wnoszą apelację.

Nowo obrana Rada w warszawskiej Kasie Chorych uchwałała po dłuższej dyskusji 32 głosami przeciw 2 wotom nieufności dla Zarządu Kaz.

Doradca czterech kanclerzy. Niedawno obchodził w Berlinie 75-lecie życia p. Otto Hammann, dziennikarz, a od r. 1893 styczny szef biura prasowego i doradca czterech kolejno kanclerzy t. j. Caprivięgo, Hohenlohego, Bülowa i Bethmanna-Hollwegę.

Wypuszczono na wolność z więzienia berlińskiego Iwana Kutiskera jedna z głównych figur w toczącym się obecnie procesie braci Barmatów.

1200 jeńców albańskich. W związku z zamianem kilku band albańskich wzięcia w granice Jugosławii, doszło do starcia zbrojnego, w wyniku którego wziętych zostało do niewoli 1200 albańczyków.

Zagłunona komisja spisowa. Komisja spisowa ludności, która się udała do Sempalatynka dla przeprowadzenia spisu nie powróciła wcale. Prawdopodobnie cała ekspedycja w liczbę 110 osób zginiła.

Znowu trzęsienie ziemi w Japonii. W środkowej Japonii odczuto silne trzęsienie ziemi, głównie w okolicy Yokohamy, odbudowanej niedawno. Uległo zburzeniu 600 domów. W porcie zatonoło kilkanaście okrętów. Liczby ofiar nie ustają.

Najlepszy polski interes tego rodzaju na G. Si. dawn. w Bytomiu, obecnie w Katowicach  
Zawład malarski, artystyczny, dekoracyjny  
**NYGA i S-KA**  
Katowice G. Si. ul. Zielona 14 Tel. 2021  
Wykonuje się wszelkie prace warsztat malarskie wchodzące. Ceny umiarkowane.

# Mownica publiczna.

**Prawda o zebraniu Nar. Zw. Powst. grupy Skrzebisko.**

Od p. W. Prokopa ze Zw. Powst. Śl. w Wodzisławie otrzymujemy następujące pismo:

W nr. 15 „Polonii” z dnia 16 stycznia ob. pod rubryką: „Z życia Powstańców Powiatu Rybnickiego” — opisuje nieznanemu autorowi walne zebranie Narodowego Zw. Powst. i b. Żołnierzy grupy Skrzebisko. Autor przedstawia w fałszywym świetle cały przebieg zebrania. Prawda jest, że przybyłem na to zebranie, aby w dyskusji zabrać głos i wypowiedzieć się o celach Zw. Powst. Śl. Uważam jednak, że w tym wypadku nie może być mowy o terrorze, ponieważ słowa udzielił mi przewodniczący zebrania. Wybrany zarząd Narodowego Zw. Powstańców i b. Żołnierzy składa się z ludzi, którzy dotąd absolutnie nie mieli nic wspólnego z ruchem narodowym a wybrany prezes, Krzysztafa Michał, nawet przyznał się na zebraniu, że w sprawie wyborów komunalnych odbierał od „Volksbundu” okólniki, które wręczał znanemu hajmatsreuterom. Członkowie godni są zarządu, ponieważ składają się po większej części ze znanych przemysłowców oraz ludzi, którzy podczas powstania zbiegli za granicę do Czech, względnie do Niemiec.

Prawdą jest, że pan Juraszek zaproponował mi wspólnie odpisać „Rote”, ale ja odmówiłem ze względu na otoczenie. Po ukończeniu mojego referatu opuściłem zebranie, co uczynili również i inni sympatycy naszego związku. Pozostali w lokalu członkowie Nar. Zw. Powst. i b. Żołnierzy po naszym odejściu w godny ich sposób mieli odpisać (z pewnością z śpiewnika) „Rote”, zalewając ją wódką. Kończąc, stwierdzam jeszcze fakt, że większa część członków Narodowego Zw. Powstańców i b. Żołnierzy wstydzi się swego zarządu z wyżej wymienionych powodów.  
**W. Prokop.**

## Prowokacja radnego gminy.

Dnia 16 bm. staraniem grona nauczycielskiego szkoły pow. w Nakle (powiat tarnogórski) odbyło się przedstawienie teatralne, na którym zgromadziła się licznie zebrana publiczność.

Wśród przybyłych gości znalazł się radny gminy p. Sch., który w chwili ukazania się na scenie sztandaru polskiego, zwrócił się do swego znajomego zapytaniem:

# Czyżby zamknięcie kopalni?

W tych dniach wystosowała Rada Gminna gm. Nowe-Hajduki memoriał do władz wyższych, w którym — wyjaśniając swe obawy wobec uprzączywania kraczyń, a niesprawdzonego pogłosku o zamknięciu z dn. 31 marca b. r. zakładów kopalni „Krol” pod nazwą „Kopalnia (szuby Piast I. i II.), znajdujących się na terenie powyższej gminy — prosi o jak najszybsze wyjaśnienie w celu zapobieżenia niepokojącym ludności Nowych-Hajduk pogłoskom.

Rada gminna, przytaczając szereg technicznych i handlowych szczegółów,

przemawiających za dalszą czynnością tej kopalni, apeluje do czynników kompetentnych, zwracając uwagę na konsekwencje, jakie wypłynęłyby z zamknięcia kopalni. Ponadto, Rada Gminna zwraca uwagę władz, że zamknięcie kopalni pozbawiłoby pracy większość mieszkańców gm. Nowe-Hajduki, przez co zredukowałoby się dochody gminy prawie do zera, uniemożliwiając gminie jakikolwiek istnienie.

Apelujemy ze swej strony do władz, by zechciały jaknajprędzej wyjaśnić tę palącą kwestję.

## Ważność utworzenia wspólnej dyrekcji dla zagłębi węglowych

(r.) Ponieważ sprawa utworzenia dla trzech zagłębi węglowych: śląskiego, dąbrowskiego i krakowskiego jednej dyrekcji kolejowej w Katowicach wzbudziła wśród sfer gospodarczych wielkie zainteresowanie, wyjaśniamy po krótko cel tych zamierzeń, jak również zakres tego projektu.

Projekt wysunięty został przez prezesa D. K. P. Katowice inż. Dobrzyckiego i przedłożony Ministerstwu Kolei przed trzema miesiącami. Ponieważ pewne osoby, jak również część prasy niemieckiej omawiając projekt widzi trudności w obowiązującej na Śląsku Konwencji Genewskiej — należy wyjaśnić, że projekt, a raczej plan — nie sprzeciwia się w niczym zasadom Konwencji, gdyż wagony górnośląskie prowadzone będą w osobnej ewidencji. Również obawa, że w wypadku przeprowadzenia tego planu mogłaby nastąpić supremacja przemysłu śląskiego nad przemysłem innych zagłębi węglowych odpada, gdyż projekt przewiduje utworzenie tak zwanej Rady Wagonowej, w skład której wchodzić będą przedstawiciele wymienionych zagłębi węglowych, a która to Rada czuwać będzie, by gospodarka wagonowa prowadzona była

przez dyrekcję prawidłowo i sprawiedliwie.

Projekt przewiduje również, że do nowej dyrekcji kolejowej wchodziłyby linie wypadowe, jak np. linia Łazy-Czestochowa.

Jeżeli się uwzględni, że Katowice są dużą stacją przelotową a sąsiadnie dyrekcje w pierwszym rzędzie uwzględniwszy potrzeby przemysłu miejscowego, to zrozumiemy dla nas będzie fakt, dlaczego na kolejach śląskich — obejmujących łącznie 510 km. linii — tworzą się zatoki, linie są zapchane — przez co cierpi nasz eksport. Przy jednolitej administracji dla linii kolejowych, przebiegających przez trzy zagłębia węglowe i przy jednolitej gospodarce wagonowej, możnaby niedomagania te usunąć.

Równocześnie możnaby z powodzeniem rozwiązać szereg innych kwestji wywołanych dla tych zagłębi, jak n. p. ulepszenia techniczne. Krakowskie i Dąbrowskie zagłębia posiadają urządzenia kolejowe dla wywozu na wschód, a Śląsk na zachód. W razie utworzenia jednolitej dyrekcji, uzupełnienia konieczne dałyby się przeprowadzić przy pewnych zmianach.

Co powódnie niejednolita administracja dla wielkiego ośrodka przemysłowego jaki stanowi Śląsk, Zagłębie Dąbrowskie i Krakowskie, można wywnioskować na przykładach. Mianowicie, jeżeli wagon męki z Hamburga do Bielska idzie przeciętnie 24 godzin, to wagon szkła z fabryki w Zabkowicach do Ka-

towice lub Szczakowy (70 km.) idzie 6 do 7 dni, a z Maczek do Szczakowy (46 km.) niejednokrotnie do 4-ch dni. Zważywszy podciągi ze Sosnowca do Szopienic niejednokrotnie oczekują na odejście po kilkadziesiąt godzin. Przykłady wyżej podane nie są regułą, ale też nie stanowią rzadkości. To są skutki niejednolitej gospodarki kolejowej w zagłębiach węglowych, na czym cierpi ruch wagonowy.

Mówiąc o technicznych ulepszeniach należy uwzględnić ważniejsze z nich jak np. budowę wielkich stacji przelotowych, a między nimi w Mysłowicach, budowę drugiego toru Szczakowa-Mysłowice i budowę nowego toru Nivka-Jęzor, względnie Nivka-Brzezinka.

Gdyby projekt utworzenia już w krótkim czasie jednolitej dyrekcji natrafiał na trudności, możnaby wprowadzić w życie przejściową jednostkę administracyjną, np. kolejowy komitet ekonomiczny trzech zagłębi węglowych. W skład komitetu wchodziłyby przedstawiciele przemysłu, handlu, rolnictwa, miast i gmin. Przesza komitetu mianowałby rząd. Zadaniem komitetu byłoby uralizowanie gospodarki wagonowej, prowadzenie statystyki, budowa nowych linii eksportowych, stacji przelotowych, a wszystko pod kątem widzenia trzech zainteresowanych dyrekcji.

Komitet ten byłby organem doświadczalnym dla przyszłej unifikacji — pod względem kolejowym — trzech zagłębi węglowych. Ponieważ sprawa ta jest sprawą życiową, a nawet konieczną, jest nadzieja, że realizacja projektu nie pozostanie w świecie marzeń.

Na opóźnienie realizacji wpływają dotychczas nieporozumienia między dyrekcjami zainteresowanymi, które stara się usunąć Ministerstwo kolei w Warszawie.

## Kobietu matkami na okręcie sowieckim.

(f) Niedawno w porcie Lworna, zapanowało wielkie poruszenie. Tymu, zbiegły się, by oglądać załogę swego przybyłego statku sowieckiego „Karl Marx”. Osobliwością tego okrętu była załoga, składająca się wyłącznie z kobiet. Jedynym mężczyzną na pokładzie był kapitan. Ześcisły matkowie z wyglądu niewiele się różniły od mężczyzn, grzesząc zupełnym brakiem urody. Zato jednak kapitan oświadczył, że nie miał nigdy pod swą komendą tak wytrwałej pracownicej i karnej załogi.

STEFAN ZEMBRUSKI.

# O piastowską ziemię.

Powieść współczesna.

(Ciąg dalszy)

— Gorzkie są słowa pani, ale nie wstyżaj się, w nich dużo prawdy — odpowiedział po chwili milczenia młody oficer. — Bolało mnie to zawsze, najbardziej, że w domu u nas panowała zawsze atmosfera wielkiej czci dla niemieckiej kultury...

— Tak?... A ja sądziłam, że pan podobnie nie z czysto niemieckiej rodziny.

— Ojciec mój jest Ślązakiem. U nas jednak duch niemiecki i poczucie patriotyzmu jest silniejsze, niż w innych dzielnicach.

— Tak? — powiedziała z pewnym wahaniem się w głosie panna Jadwiga. — A u nas tyle się słyszy o polskości wśród ludności na Śląsku.

— To tylko ciemne masy! Kto tylko miał możliwość zapoznać się z niemiecką kulturą, ten nie mógł się jej ostać, tego ona prowadziła swą siłą żywiołową i przykuła na wieki do rydwanu niemieckości...

Dalszej dyskusji na ten temat już nie można było prowadzić, bo właśnie w przedpokoju dał się słyszeć głos dawonka.

— To Janek! — zawołała pani Mieczkowska, zrywając się z miejsca. — Niebawo mu dać coś gorącego do zje-

dzenia, bo pewnie cały dzień nie miał nic w ustach.

Wstał również z miejsca i Pittlik. Nie chciał zostawać tu dłużej, aby się nie spotkać z przybywającym młodym człowiekiem, który wszak należał do dzisiejszych zwycięzców.

— Dobranoc — powiedział, kłaniając się nisko panom, i poszedł do swego pokoju, podczas gdy panna Jadwiga poszła otworzyć drzwi bratu.

Za chwilę niewielkie mieszkanie Mieczkowskich zapełniło się odgłosem opowiadania przybyłego, który przyjmował bardzo czynny udział w wydarzeniach dnia minionego. Mówił tak głośno, że każde jego słowo dochodziło do uszu Pittlika, pomimo zamkniętych drzwi jego pokoju. Młody oficer przez roczny prawie pobyt w Warszawie oswoił się o tyle z polskim językiem, że, choć krepował się nim mówić, rozumiał go doskonale. To też pełne radośnego uniesienia opowiadanie sprawiło mu boleść niewypowiedzianą. Chciał zająć się czerem, aby przestać myśleć o strasznych wspomnieniach dnia minionego, nie jednak robić nie mógł. Wziął do ręki ciekawą powieść, której czytanie rozpoczął, po chwili jednak wzrok jego zatrzymał się na jednym miejscu, a on bezwiednie zaczął się przysłuchiwać opowiadaniom Janka.

— Powiadam wam, miałem teraz przed chwilą zabawne wydarzenie... Idziemy koło dworca Wiedeńskiego, spotykamy jakiegoś grubego majora, był przy bronі.

— Haha! — wołamy do niego.

Niemczyśko stanął.

— Oddawać bronі! — wołamy.

— Ach, panowie, nie robicie mi wstydu! Dwadzieścia już lat noszę tę bronі, nie chciałbym oddawać jej, a zwłaszcza niewojśkowemu — odpowiedział nam żałośnie.

— Nie gadać, tylko przedzej oddawać! — zawołałem do niego takim tonem, jakim oni do niedawna przemawiali. — Jeżeli nie, chodźmy do komendantury!

Było nas pięciu uzbrojonych, niemczyśko więc spojrzawszy na nas, jak niedźwiedz, oddał szablę i rewolwer, ale mu lzy płynęły po twarzy...

— Trzeba, moje dziecko mieć tłość dla pokonanego wroga — przerwała mu matka.

— A czyż oni przez trzy lata tej okropnej udręki mieli tłość nad nami...

— To też my się nigdy z nimi równać nie możemy...

— Nie, to jest nie do wytrzymania! — pomyślał Pittlik, rzucając książkę i chwytając się ruchem rozpaczliwym za głowę. — Tyle upokorzeń!... Nie, ja tu dłużej nie wytrzymam, nie zniosę dłużej ich triumfu! Uciekać, co przedzej uciekać! — pomyślał.

— Ale dokąd się udać? — przyszła mu po chwili refleksja. — przyszła oficerem, powołanym przez mobilizację do armji, musiał więc pozostawać w niej aż do chwili zwolnienia. Wojna przecież nie jest ukończona... Trzeba więc udać się tam, dokąd go poszła, trzeba czekać rozkazów... Ale czyż można pozostawać w armji tak zdemoralizowaną, która żołnierze dopuszczają się

względem swych przełożonych ciętych wybrków?...

— Straszne czasy! — zawołał a rozpęta i zaczął biegać po pokoju, aby uspokoić wzburzone nerwy. Wreszcie postanowił, że nazajutrz wyjedzie.

— Pojadę do Bytomia, do domu, a potem niech się dzieje co chce — myślał.

Potem, znudzony przecięciai tego dnia, rzucił się na łóżko i usnął twym snem młodości.

Nazajutrz rano pierwsza jego myślą po przebudzeniu się było, że trzeba uciekać stąd, uciekać jaknajprędzej, aby się znaleźć jaknajdalej od tego miejsca hańby... Przyczem starał się oddalić od siebie wspomnienia z dnia wczorajszego.

Zerwał się i zaczął pakować swe rzeczy w dwa kufrы. Jednocześnie jednak przez myśl mu przeszło:

— A jak wydotaną się za granicę? Wczoraj wieczorem otrzymali w sztabie wiadomość, że ruch robotniczy ogarnął całe prawie terytorjum general-gubernatorstwa, że na granicy z Niemcami są ustawione rogatki, które nie wypuszczają nikogo bez przepustki.

Miał przedsobą dwie alternatywy: albo starać się o dowody osobiste, a więc zabiegać przed tylko co utworzoną radą żołnierską, albo też nie miedzować się nigdzie, jechać bez dowodów — czyli właściwie mówiąc, uciekać.

Nie namyślał się długo — wybrał tę ostatnią alternatywę, choć zdawał sobie sprawę z tego, że będzie to pewnego rodzaju dezercja.

(Ciąg dalszy nastąpi).

### Afera p. Korfanteo.

Wczorajsza PAT podała krótką wiadomość o tem, że sprawa p. Korfanteo jest w toku i będzie załatwiona w myśl obowiązujących przepisów. Dla wyjaśnienia dodajemy, że warszawski „Głos Prawdy” podniósł przeciw p. Korfanteo żądanie zapłaty, o których pisze „Gazeta Robotnicza” m. i. co następuje:

„Głos Prawdy” specjalnie opiekuje się interesami p. Korfanteo. Jestto dosyć trudne zadanie, jeżeli się uwzględni wszechstronność p. Korfanteo, który krzesa się wszędzie tam, gdzie uda się zarobić grubą forszę. Ślask był w okresie dewaluacji pieniędza, oraz koniunktury węgla w bardzo dogodnym terenie szlachetnych wszelakiego rodzaju, włączając i oszustwa podatkowe. O coś podobnego obwinia „Głos Prawdy” i p. Korfanteo. I tak piszemy w jednym z ostatnich nr. tego czasopiśmie:

„Już od dłuższego czasu krawczy pogłoski, że Korfanteo złożył nieprawdliwe zeznanie do podatku o swych dochodach i wartości majątku. Z ministerstwa skarbu kilkakrotnie przydzielali delegowani specjalnie urzędnicy dla wykrycia ewentualnych nadżyć, jednak przybywali zawsze zapóźno, gdyż widocznie uprzedzony p. Korfanteo zdolał zawsze odpowiednio zmienić swe zeznanie. Ostatnio jednak wykryto utajony przez Korfanteo dochód z drukarni jego w Warszawie. Szybkość z jaką ministerstwo skarbu przystąpiło tym razem do wykrycia nadżyć uniemożliwiła Korfanteo złożenie wyjaśnień jeszcze w grudniu ub. roku Korfanteo płacił się w zeznaniu, zastąpił się różnemi historjami, wszystko to jednak w drodze skrupulatnego badania zostało obalone. Sprawa znalazła się przed parą dniami w koniisji podatkowej.

Według wiadomości, jakie docierają do opinii publicznej komisja zwiększyła wymiar przypadającego do Korfanteo podatku dochodowego za 1926 roku z niedłej kwoty około tysiąca, jakby wygadała z fałszywych jego zeznań, do dwustu osiemdziesięciu paru tysięcy zł, wnieoie czyli około 840 tys. za lata 1924, 5, 6.

Wiadomo, iż w wypadkach światowego zafallenia dochodu, — a p. Korfanteo chyba nikt nie posiada o nieświadomości tam, gdzie chodzi o ukrycie kilkuset tysięcy złotych dochodu, grozi na mocy istniejących ustaw zarówno kara pieniężna do wysokości dwudziestokrotnej, jakoteż kara więzienia.

Zarzuty „Głosu Prawdy” są zbyt ciężkie a konkretne fakta podane przez to pismo, domagają się publicznego wyjaśnienia.”

„Głos Prawdy” w ostatnim numerze pisze:

„Udało się zdemaskować niektóre metody „pracy” — wielkich koncernów węglowych na G. Śląsku, pozostających pod patronatem p. Korfanteo i Kiedronia. M. in. okazało się z rozmową z wielkimi przedsiębiorcami węglowymi, że koncerny te, pomimo, że węgiel ich jest o 3 złote tańszy na tonie od węgla dostarczanego przez drobniejszych dostawców, — sprzedają węgiel o przeszło 30 proc. drożej od nich. Oto jest tajemnica, dlaczego się krzyżuje o braku zbytu na węgiel. Okazuje się też, że koncerny te podrywają opinie węgla z Zagłębia Dąbrowskiego i Strzemieszcze. Wyrobili bowiem opinie, że węgiel ten nie nadaje się do użytku i że kopalnie te (czytaj konkurencje) należy zamknąć. Tymczasem ekspertyza wiedeńska wykazała, że jest to węgiel pierwszj jakości nie ustępujący w niczem węglowi górnośląskiemu.

Ostatnio kiedy konkurencja drobnych eksportów poczęła dawać się we znaki koncernom — p. Korfanteo postaral się przez swych przyjaciół o wydanie zakazu rzekomo przez min. komunikacji eksportu węgla z bocznej komunikacji.

Spodziewać się należy, iż — jeśli wogóle tego rodzaju zakaz został wydany, to ze względu na bezrobocie, jak i znaczne zamówienia za granicą, zakaz ten zostanie zniesiony. Nie można się bowiem pogodzić z tem, by decyzje dotyczące tak ważnych galezi, jak nasze

### Z posiedzenia Rady Wojewódzkiej

(r.) Na wtorkowym posiedzeniu Rady Wojewódzkiej ustalono wynagrodzenie dla dyrektorów szkół zawodowych za kierownicw szkół dokształcających związanych z zakładami głównemi. Dalej przynależała Rada wojewódzka kredyt w wysokości 1000 złotych na pokrycie

kosztów związanych z organizacją Spółki Miast i Powiatów dla celów eksploatacji adazyty.

Zakładom przemysłowym „Elektro” w Łaskach udzieliła Rada Wojewódzka pozwolenia na budowę piecej dla wyrobu żelaza krzemowego.

### Rozdział szmalcu bezrobotnym i biednym m. Katowic

W uzupełnieniu podanej przez nas wiadomości z numerów notatki, przez Śląski Urząd Wojewódzki dla bezrobotnych, najbiedniejszych, rencistów, inwalidów wojennych, wdów i sierot po inwalidach bojowych m. Katowic — odbywał się podzielnym od piątku 28 stycznia do soboty 5 lutego włącznie. Talony na szmalce, otrzymują bezrobotni I i II. dzielnicy w U. P. P. (razuś w Bęcuzicach), a III i IV. dzielnic w Urzędach, w których są zarejestrowani wszyscy inni, uprawnieni do uzyskania szmalcu, t. zn. najbardziej, renciści i inwalidzi wojenni, wdowie i sieroty po inwalidach wojennych — zamieszkałi w I. dzielnicy (stare miasto), powinni zgłosić się po talony do Miejskiego Urzędu Opieki Społecznej przy ul. Młyńskiej 4 w Katowicach, pokój 17, w porządku następującym: nazwiska zaczynające się literami A—H w piątek 28 b. m., literami I—L w sobotę 29 b. m., literami M—R w poniedziałek 31 b. m., literami S—Z we wtorek 1 lutego. Powyżej wymienieni, a zamieszkałi w dzielnicach II, III i IV., otrzymają talony w ekspoz. biurach magistrackich poszczególnych dzielnic. Talony dla bezrobotnych, jak i innych uprawnionych do otrzymania szmalcu, wydawane będą od piątku 28 stycznia do wtorku 1 lutego włącznie.

Podajemy jeszcze, że z podziału tego przypada na każdego członka rodziny pół kg. szmalcu.

Zaznaczamy, że tytułem zwrotu własnych kosztów za detaliczny rozdział szmalcu między zainteresowanych, pobierac będą od odbiorców niżej wymienieni kupcy 4 grosze od każdego wydanego pół kg. szmalcu.

Rozdział szmalcu, powierzono następującym kupcom: Dzielnica I: Kasprzyk Kazimierz, ul. Mikołowska 55, Zarek Jan, ul. Miłyńska 14, Nowak Franciszek, ul. Francuska 20, Berliński L., ul. 3-go Maja 3, Misera Emil, ul. Warszawska 6, Kozek Konrad, ul. Zielona 16, Jendryk Józef, Warszawska 36. Dzielnica II: Kujawski St., ul. Krakowska 68, Proda Leopold, ul. Krakowska 26. Hadynek Jan, ul. Krakowska 127, Pomin Józef, ul. Krakowska 41, Bańk A., ul. Markiewicza 37, Leppich Wilhelm, ul. Katowicka 3. Dzielnica III: Korol Jan, ul. Wojciechowskiego 56, Suwciok Ryszard, ul. Wojciechowskiego 11, Prażela Józef, ul. Pokoju 3, Stokfisz Jan, ul. Dębowa 47, Matuszek Adolf, ul. Dębowa 1, Simenauer Antoni, ul. Wojciechowskiego 128, Müller Hugo, ul. Wojciechowskiego 55, Szyborski Jan, ul. Wojciechowskiego 65. Dzielnica IV: Nikel Lmł, ul. Załęska 33.

### Wiadomości bieżące.

#### REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO

W środę dnia 26 bm. „Madame Butterfly” występ pani Teiko-Kiwa i p. Fr. Bedewicza, Początek punktualnie o godz. 7 wiecz.

W piątek dnia 28 bm. po południu dla młodzieży szkół. „Wieczór Trzech Króli” — wieczorem „Księżniczka Illica”.

W sobotę dnia 29-go bm. premiera „Sprzedana Narzeczona”.

#### TEATR KATOWICKI NA PRO. WNCJI

W środę dnia 26 bm. „Cały dzień bez kłamstwa” Cieszyń.

We czwartek dnia 27 bm. „Księżniczka Illica” Król Huta, tegoż dnia w Bielsku „Wieczór Trzech Króli”.

W sobotę dnia 29 bm. „Pociąg Widmo” Wodzisław.

W niedzielę 30 bm. „Lakme” Bytom” i tegoż dnia w Tarnowskich Górach „Pociąg Widmo”.

(k) Wałne zebranie Syndykatu Polskich Dziennikarzy Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Zarząd Syndykatu Polskich Dziennikarzy Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego zwołuje na dzień 30 stycznia br. o godz. 11 przed południem w hotelu Savoy w Katowicach walne zebranie, z następującym porządkiem dziennym: 1) sprawozdanie ustępującego Zarządu, 2) wybór nowego Zarządu, 3) przyjęcie statutu Syndykatu, 4) stosunek Syndykatu do dziennikarzy niemieckich, 5) wolne wnioski. Specjalnych licznym udział członków uprasza Zarząd zawiadomień nie będzie się rozsyłać. O Syndykatu.

### Przed nowym rozkładem jazdy na kolejach

#### KONFERENCJA MIĘDZY DYREKCYJNE.

(r) W sobotę 22 bm. odbyła się w Dziećmicach, koleją konferencja międzydyrekcyjna przy udziale delegatów Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w sprawie nowych połączeń dla pociągów dalekobieżnych i lokalnych, łączących Cieszyń i Górny Śląsk z Małopolską.

Ustalono rozkład jazdy dla linii kolejowej Chybie—Skoczów, zaprowadzono bezpośrednie połączenie między Katowicami—Cieszyrzem a Czechosłowacją, oraz Katowicami i Krakowem.

Nowy rozkład jazdy obowiązując będzie od 15 maja. Nowe połączenia są zgodne i uwzględniają w pewnej mierze postulaty wysuwane przez Izby handlowe, Towarzystwa sportowe dla sportowców górskich i postulanty kupiectwa.

Wczoraj odbyły się w Boguminiu i Morawskiej Osiravie konferencje z przedstawicielami kolei czesko-słowackich w sprawie nowych połączeń kolejowych.

### Kradzież pieniędzy przeznaczonych na wypłatę

#### ZAPOMÓG BEZROBOTNYM

(r.) W nocy z 21 na 22 bm. do biura dla bezrobotnych w budynku Urzędu Głównego w Świętochłowicach włamali się złodzieje i skradli żelazną kasetkę, zawierającą 6 650 zł, przeznaczonych na wypłacenie zapomóg bezrobotnym.

Następnego dnia przypadła dzień wypłaty, to też przed biurem zgromadzili się bezrobotni — domagając się wypłacenia zapomóg, których narazie przyznajmniej nie można było wypłacić. Do

poważniejszych jednak demonstracji ze strony bezrobotnych nie doszło, gdyż, acz z opóźnieniem, wypłatę zapomóg uskuteczniono.

Podrażnienie o udział w kradzieży padło na jednego z urzędników biura, jednakże dochodzenia wykazały na razie bezpodstawność tych podejrzeń.

Rozbitą kasetkę znaleziono poza murami ementarza świętochłowickiego. Dalejsze dochodzenia w toku.

### Wybryki obcokrajowca

Zarząd centralny huty Silesia w Katowicach zatrudnia obcokrajowca nazwiskiem Maks Ternbach, któremu władze polskie udzieliły tymczasowego zezwolenia na pobyt w Polsce, ostatnio do dnia 5 lutego 1927 roku. Ów Ternbach zajmując w hucie Silesia stanowisko pełnomocnego prokurenta i jest kierownikiem firmy „Emalla i Stal”. Obecnie ubiega się Ternbach o przedłużenie pobytu w Polsce, a poza tem ma pretensje, by władze udzieliły mu zezwolenia na stały pobyt. Wobec licznego bezrobocia wśród pracowników umysłowych, posiadających obywatelstwo polskie, nie leżałoby nie udzielić Ternbachowi zezwolenia, o które się ubiega, tembar-

dział, że Ternbach odnosi się zbyt agresywnie wobec pracowników-Polaków, którzy jemu podlegają, a poza tem pozwala sobie na wybryki tego rodzaju, iż używa obelżywych zwrotów wobec pracowników-Polaków, tytułując ich „Polemische Tippenmacher”, a o polskim Górnyim Śląsku mówił nawet „Das verfluchte poln. Schmans-Oberschlesien”. I tego rodzaju osobnik posiada zdolność ubiegać się o dalszy pobyt w Polsce. Władze nasze dobrze uczyły, gdy wystawiają Ternbachowi paszport do „Vaterlandu”, z którego przybył.

Obserwator.

### (K.) Akademia ku czci Powstania

Styczniowego w Siemianowicach. Na dnia 30 stycznia rb. w sali p. Uhera przy ulicy Michalkowickiej odbędzie się akademia ku czci Powstania Styczniewskiego. W programie: koncert orkiestry mandolinowej Tow. Wycieczek „Jaskółka”, występy Tow. śpiewu „Kasyna” i chóru męskiego „Chopin”; odczyt jednego z piosenek pedagogów tut. gimnazjum i sztuka teatralna „Nasi jada” epizod z czasów walk o oswobodzenie Polski w roku 1869. Sztukę odegra tut. zespół Teatru Ludowego. Ceny bardzo przystępne.

(K) Odczyt o Bolesławie Chrobrym. Na ostatnim zebraniu Koła Z. O. K. Z. w Siemianowicach wygłosił p. profesor Broniek odczyt o królu Bolesławie Chrobrym. Prelegenta obdarzono oklaskami. Następnę zebranie odbędzie się dnia 4 lutego rb. na salce „Pod dwiema lipami”.

(K) Ach, to Zakopane. Zespół Teatru Ludowego przygotowuje na 2 lutego rb. krotoczwłk w 3 aktach: „Ach, to Zakopane”. Odegrana będzie sztuka ta na sali „Pod dwiema lipami” w Siemianowicach. Bilety wcześniej nabyć można w księgarni polskiej p. Dzieńzy przy ul. Bytomskiej.

(K) Podwyżka dodatku mieszkaniowego. P. Z. P. Polski Związek Pracowników Przemysłowych, Biurowych i Handlowych w Katowicach (ul. Poprzeczna 2) donosi nam, że od 1 stycznia 1927 roku począwszy została ustalona wysokość dodatków mieszkaniowych dla pracowników zatrudnionych w zakładach, należących do Związku Pracodawców Górnośląskich. Przemysłowców i Hutniczego:

Grupa	bezzemni	zonaci
a	16,55 zł.	26,14 zł.
b	20,04 zł.	39,21 zł.
c	26,14 zł.	47,05 zł.
d	29,62 zł.	52,28 zł.
e	33,11 zł.	52,28 zł.

Związek Pracodawców uznał w okólniku z dnia 14. 12. 1926 roku stawki powyższe i polecił wypłacenie dodatku mieszkaniowego wraz z pensjami pod koniec stycznia rb.

(K) Osobiste. Nocy zeszej wyjechał do Berlina na rokowania handlowe polsko-niemieckie inż. Rudowski, naczelnik wydziału dla handlu i przemysłu przy Woj. Śląskiem.

zytce gospodarcze opowiadał, na skutek jednostronnej oświadczenia, sprawę przez grupę producentów, związaną z



(K) Powrót konsula włoskiego. W poniedziałek 24 bm, powrócił z urlopu mieszczańskiego do Katowic konsul włoski p. Rafael Trafaglini wraz ze swym sekretarzem osobistym drem Fonim.

### Z Świątobliwego

(S) Z życia Ochotniczej Straży Pożarnej w Świątobliwych. Dnia 23-go stycznia br. odbyło się Walne zebranie ochotniczej straży pożarnej w Świątobliwych. Po złożeniu sprawozdania z czynności straży za ubiegły rok 1926 udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium i przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli: honorowy prezes — naczelnik gminy p. Wakerman, prezes — p. Mrozek, sekretarz — p. Kochaneczki Wiktor, zastępca — p. Ogórek Piotr, skarbnik — p. Bracluchek Willem, nadnaczelnik — p. Polomski Karol, I. naczelnik — p. Masoń, II. naczelnik — Słupik, rewizory kasy — Havelka Karol i Dybala Fr. Do wydziału weszli: Zeiman, Białczek, Fr. i Piotr, Zymła, Wieczorek i Płksa. Walne zebranie przeprowadził p. Wieczorek Franciszek. Na zebraniu uchwalono w hr. oprócz ćwiczeń strażackich urządzać ćwiczenia z zakresu przysposobienia wojskowego.

(S) Wydawanie kartek na węgiel i tłuszcz amerykański. Komunalny Urząd Pośrednictwa Pracy w Królewskiej-Hucie, podaje do publicznej wiadomości, że w piątek dn. 28. I. 1927 r. w godzinach od 9-tej do 3-ciej po południu, będą wydawane na targowisku kosiemkim przy ul. Katowickiej kartki na węgiel i na tłuszcz amerykański dla wszystkich rejestrowanych bezrobotnych inwalidów i wdów pobierających renty z ubezpieczeń społecznych i bracieli oraz dla bezrobotnych niepobierających zasiłków, którzy nie posiadają żadnego majątku i nie mają ogólnego dochodu w rodzinie wraz z rentą ponad 75 zł.

Po otrzymaniu kartek na węgiel winni się zgłosić po odbiór węgla w czasie od 1. do 10. lutego 1927 r. do poniżej podanych polskich Kopalń Skarbowych, a mianowicie: Pole wschodnie (Krugschacht), Pole zachodnie (szyb Barbara), Pole południowe (Di markschacht), Pole północne (Versuchschacht).

Zaś tłuszcz będzie wydawany za przedłożeniem kartki w poniedziałek 21. stycznia i 1. lutego 1927 r. w taniej jacie w Rzeźni Miejskiej (wejście z ulicy Krakusa) w godzinach od 7 rano do 4 po południu.

Przytem zaznaczamy, że późniejsze zgłoszenia po odbiór węgla względnie tłuszczu, nie zostaną uwzględnione i kartki te zostaną unieważnione.

(S P. Emanuel Salomon z Łagiewnik w związku z notatką, zamieszczoną w „Polsce Zachodniej” z dnia 20 bm. pt. „Zadośćuczynienie nieprawdzie” — nadsyła nam, w którym oświadcza, że w całym sporze, opisanym w wymienionej notatce był on ofiarą intrygi niechętnych mu ludzi. Oświadcza dalej p. Salomon, że z policji nie był wydalony, lecz zredukowany na podstawie art. 116. Wedle dalszego brzmienia oświadczenia p. Salomona przeciwnie brał udział w wojnie z bolszewikami w 2 i 3 powstaniu, oraz cierpiał w niemieckim Kotbusie. Na obecne stanowisko w gminie dostał się p. Salomon nie w drodze jakiejś protekcji, lecz zupełnie normalnie. Na tem chcemy zakończyć wyjaśnienia, z dnia 20 bm. Kto ma w tej całej sprawie rację nie chcemy rozstrzygać. Zrobi to najlepiej zdrowa opinia publiczna w Łagiewnikach.

(S) Otwarcie ochronki w Kamieniu. Dnia 8 stycznia br. otwarto w Kamieniu ochronkę dla dzieci. Powstała ona z inicjatywy kierownika szkoły p. Jeglińskiego i nacz. gminy p. Sokół za poparciem inspektora szkolnego p. Wystrychowskiego. Pomieszczenia jest w jednej z sal szkolnych. W dniu otwarcia przybyło około siedemdziesiąt dzieci i kilka osób z pośród rodziców. Otwarcia dokonał inspektor szkolny p. Wystrychowski, kładąc kap. Płeck, kierownik szkoły p. Jegliński i nacz. gminy p. Sokół. Po poświęceniu sal przemówił w słowach serdecznych do dzieci ks. kapelan. Znaczący, że ten dzień jest ważnym dla gminy, otwiera się bowiem instytucję dla dzieci przedszkolnych. Następnie p. inspektor zaznaczył, że od dobrego wychowania zależy za-

## Doraźne kary za opór władzy

Na mocy rozporządzenia ministerstwa spraw wewn. weszła w życie doraźna kara administracyjna za wszelki opór władzy. Winni odmawiania zeznań, oporu przy doprowadzaniu do komisariatu, udaremnienia aresztowania, znieważd czynnej lub słownej posterunkowego w czasie spełniania przezeń czynności służbowych itd., karanani będą z miejsca czternastodniowym aresztem. Oprócz tego za każdy czyn, jeżeli zostanie skwalifikowany jako gwałt publiczny, winny podlegnięty będzie do odpowiedzialności sądowo-karnej.

Wczoraj okólnik ten podany został do wiadomości wszystkich władz administracyjnych w Polsce.

## Zasady ustroju szkolnictwa polskiego.

### ZASADA 4-LETNIEJ SZKOŁY ŚREDNIEJ. — ZNIESIENIE MATURY.

Pod przewodnictwem Ministra Ośw. p. dr. Dobruckiego odbyły się obrady w komisji między-ministerjalnej, powołanej 5 grudnia z. r. przez Wice-premjera Bartla do opracowania zasad, na jakich winien być oparty projekt ustawy o ustroju szkolnictwa państwowego. W komisji ustalono:

1. że obowiązek szkolny winien się zaczynać dla dziecka w tym roku kalendarzowym, w którym kończy ono 7 lat życia, że jednak mogą być również przyjmowane do szkół odpowiednio rozwinięte (fizycznie i umysłowo) dzieci w wieku lat 6-ciu.
2. że szkolnictwo powszechne winno być 7 letnie i organizowane na zasadzie dążenia do możliwego najwyższego stopnia organizacyjnego szkół, co ma niezmiernie doniosłe znaczenie zwłaszcza dla wsi.
3. że program szkół średnich ogólnokształcących winien być oparty na programie 7-klasowej szkoły powszechnej.
4. że szkoły średnie ogólnokształcące winne trwać lat 4, przyczem związane mają być z gimnazjum 2 letnie przygotowującym młodzież wyłącznie do szkół akademickich, w ten sposób, aby czas trwania całości wynosił lat 5.
5. że egzamin dojrzałości ma być zniesiony, natomiast ma być obowiązuje egzamin wstępny do gimnazjum, względnie do uczelni akademickich, dostosowany do poziomu właściwej uczelni.

6. że szkoły zawodowe winne przyjmować młodzież po wypełnieniu przez nią obowiązku szkolnego t. z. nie wcześniej jak w wieku 14 lat, lub 13 i że dążyć należy do przewyciężenia niewłaściwego stosunku opinii do szkół zawodowych między innymi przez nadanie tym szkołom należytych uprawnień w stosunku do szkół wyższych.

7. że w ustroju szkolnictwa doniosłą rolę winno odgrywać szkolnictwo dekształcające.

8. że wreszcie reforma winna być realizowana z energią, ale zarazem z całą oględnością przy zachowaniu zasady stopniowego ewentualnego przekształcania szkolnictwa istniejącego.

Na podstawie wyniku obrad Ministerstwo opracuje projekt ustawy, której podstawy będą poddane dyskusji na konferencji fachowców z pośród nauczycielstwa, profesorów wyższych uczelni, oraz działaczy społeczno-oświatowych. Ministerstwo przystąpi niezwłocznie do opracowania:

- a) zagadnienia uprawnień związanych z różnymi świadectwami szkolnymi i dyplomami w służbie państwowej, samorządowej, oraz przy wykonywaniu koncesjonowanych zawodów;
- b) projektu ustawy o szkolnictwie zawodowym i wyższym.

## Cenne wynalazki, które przepadły dla ludzkości

### OBLAKANIE CHCE STWORZYĆ NOWA KULE ZIEMSKA.

W połowie ubiegłego stulecia Włoch Taranti, wynalazł sposób przygotowywania kolorowego szkła, znacznie prostszy i tańszy od istniejących już sposobów. Taranti zabrał do grobu swój sekret. Identyczny los spotkał Anglika, który odkrył sposób fabrykacji masy kostnej, przypominającej do zbudzenia kości słoniowej. Przed paru zaś laty całą prasę europejską obiegła wiadomość o wynalazczeniu sposobu fabrykacji stali, który, będąc znacznie tańszy, jednocześnie w sposób niezmiernie prosty zapewnia podwójną trwałość i wytrzymałość wyrobom z neo-metali. Wiadomość ta przyczyniła się nawet do poważnych

kompliakcji na rynku wszechświatowym żelaza i stali... Cóż z tego jednak, gdy wynalazca, niejaki Adams, w przedmienu ogłoszenia tajemnicy swego odkrycia zwarował i... w domu oblakanych usiłuje przekonać swych towarzyszyw niedoli o tem, że potrafi stworzyć na nowo świat i powłokę ziemską, znacznie trwalsze od dzisiejszych, które przy lada trzęsieniu ziemi pękają.

Zabawny zbieg okoliczności: Adams spotkał się w domu zdrowi z innym wynalazcą, Tauberem, który twierdził, że wynalazł jedynie i skuteczny sposób... gaszenia wulkanów...

leży przyszłość Ojczyzny. Na zakończenie ochroniarzka p. Królówna Natalia zapewniła, że dołoży wszystkich sił, by dżelawa spędzała czas w ochronie przy jemie i pożytecznie, rosnąc na chwałę Boga i Ojczyzny.

### Z Pszczynskiego

(P) Ważne dla hodowców gołębi pocztowych. Właściciele gołębi pocztowych winni najdalej do dnia 31. I. 1927 wnieść za pośrednictwem Policji Miejskiej w Mikołowie, podania do Starostwa i Pszczynie, o udzielenie zezwolenia na hodowlę gołębi pocztowych. Osoby, które w określonym terminie podań nie wniosła, a nadal będą prowadzić hodowlę gołębi, karane będą sadownie wzięciem do 6 miesięcy, albo grzywną do 2000 złotych. Nado sąd może zarządzić konfiskatę gołębi pocztowych. Wszelkie informacje co do wniesienia podań otrzymać można w tuteliszym Magistracie — Oddział Policji Miejskiej — pokój nr. 9 — w godzinach urzędowych.

(P) Dacność przed oszustami! W ostatnich dniach pojawiła się w Mokrom

Zabawa ta nawiązała ścisły kontakt maczystwa z miejscowem obywatelstwem.

(P) Aresztowanie złodziei. Onewdaj przylapała tut. policja na stacji kolej. w Mikołowie niejaki Zofię Wzorek z Warszawy, która miała przy sobie skradziono u gospodarza Spyry Albina w Wilkowiach trzy grosi i dwie kury oraz szereg innych rzeczy. Początkowo wymieniona podała fałszywe nazwisko.

(P) Kary za kradzież. Na rozprawie sądowej w Mikołowie w dniu 20 b. m. został skazany Kluczyński Piotr i Teobald Gregor, każdy na trzy miesiące, za kradzież rur olowianych z fabryki chem. dr. Zimmera w Mikołowie. Za paserstwo został skazany na trzy miesiące wzięcia Motery Franciszek. Wszyscy trzech z Mikołowa.

### Z Cieszyńskiego.

(C) Nabożeństwo żałobne za poległych obrońców w osma rocznicę napa- dych Czechów na Śląsk Cieszyński, odbyło się dnia 23 bm. w kościele ewangelickim, przy łącznym udziale władz świeckich, szkolnych, wojskowych, młodzieży szkolnej i publiczności. Nabożeństwo i podniosło kazanie na tie obowiązków względem Ojczyzny i miłobraterskiej odprawił ks. prof. Sikora. Przy końcu odśpiewano „Boże coś Polskę”.

(C) Sprawę pomnika obrońców Śląska Cieszyńskiego, poruszył na zgromadzeniu grupy okręgowej Powstańców w Cieszynie dnia 23 bm. prof. Zubek, na którego wniosek uchwalono starać się, by pomnik stanął na wzgórzu w lasu miejskim, które dominuje nad Olzą i granicą czeską. Jest to piękne położenie, skąd w dzień pogodny widać przestrzeń sięgająca aż po Karwinę.

(C) Wydział grupy okręg. Związku Powst. w Cieszynie zasyłał podziękowanie wszystkim, którzy byli obecni na nabożeństwie żałobnym dnia 22 bm, a to władzom rządowym, szkolnym, wojskowym, miejskim, młodzieży szkolnej i rekodzielniczkiej oraz wiernym, którzy uczcili pamięć obrońców Ziemi Cieszyńskiej — w szczególności ks. prof. Sikorze za odprawienie nabożeństwa i podniosłe patriotyczne kazanie.

(C) Przydział węgla dla bezrobotnych w Cieszynie został ukończony. Bezrobotni prócz samotnych otrzymywali po 6 do 12 ctr. węgla, zależnie od ilości głów w rodzinie. Węgiel jest doskonałej jakości, za co bezrobotni m. Cieszyńska dziękują p. Wojewodzie Grażyńskiemu.

(C) Odstawiono do Sadu w Cieszynie nadolowego złodzieja i włamywacza Mandoka Teofila, bez stałego miejsca pobytu, aresztowanego w Dziedzicach, który na szkodę Anny Plintowej popełnił kradzież około 60 złotych wartości. Przy aresztowaniu znaleziono gotówkę 26 złotych 45 gr. Mandoka był uwolniony z więzienia 8 stycznia b. r. a już 18 stycznia br. popełnił powyszą kradzież.

(C) Pożar wybuchł dnia 19 bm. w Brennej w domu Józefa Chujaby, spowodowany przez rozpalenie się rury, która przechodziła przez drewniane ściany. Zgorzał cały budynek drewniany wartości 800 złotych oraz zasoby żywności i ubranie ogólnej wartości 400 złotych. Chujaba przy ratowaniu stróżów odniósł poparzenie głowy i lewej ręki.

### ODPOWIEDZI REDAKCJI.

(G. F. Bielewicz: 11 600 marek polskich z lutego 1921 = zł. 60.20 — 22 000 marek polskich z kwietnia 1921 = zł. 157.10; — 25 114 marek polskich z kwietnia 1921 = zł. 179.39; — 677 marek polskich procenta = zł. 1.50. Razem 60 891 marek polskich równała się zł. 436.17.)

Powstańcom z Rybnika. W sprawie odznaczonych poruczników z Orlowym Zarzędem Zw. Powst. Śl.

Nieznanemu. Anonimów nie uwzględniamy

Pp. Fr. Gal. i J. Gw. w Chropczowie. Sprawa wymaga potwierdzenia Koła Mięsc. Z. O. K. Po otrzymaniu donosnego pisma umiślośmy w „Polsce Zachodniej”.

K. Chropczow. Odpowiedzieliśmy listem wysłanym 26. m. do Pana.

F. F. Wodźlarski. Na sprostowanie Pana odpowiedzieliśmy listem z dnia 26. b. m.

### Z życia towarzystwa.

#### WALNE ZEBRANIE ZW. POW. ŚL. — GRUPA KATOWICE POW. STRZELECKI.

Dnia 17. b. m. odbyło się na sali p. Józefy-ka, przy ul. Mikołowskiej w Katowicach walne zebranie uchodźców i powstańców pow. Strzeleckiego. Poruszone sprawy odškodowań uchodźców i wysłuchano sprawozdań z dotychczasowej działalności, za którą obecnemu zarządowi złożono podziękowanie.

#### ZEBRANIE ZW. POW. ŚL. W RUDZIE POLNOĆ.

Dnia 2. lutego b. r. o godz. 14 na sali p. Synowca w Rudzie Polnoć, odbędzie się zebranie miejsc. grupy II Zw. Pow. Śl. Uprasza się o liczny udział.

#### ZW. PODOFICERÓW REZERWY RZECZYSP. POL. KOŁO ŚWIĘTOCHŁOWICE.

Zw. Podoficerów Rez. Rzeczyposp. Pol. — Koło Świętochłowice urządza dnia 5 lutego b. r. o godz. 7 wiecz. zabawę karnawałową, która odbędzie się na sali p. Poitziaka w hotelu „Piast” przy ul. Bytomskiej.

#### Z ŻYCIA KATOL. MŁODZIEŻY POL. W JANOWIE.

Tow. Kat. Młodzieży Polskiej w Janowie urządza dnia 2 lutego b. r. przedstawienie teatralne, połączone ze zabawą taneczną na sali p. Winklera.

#### ZW. SOKOŁÓW POL. DZIELNICA ŚL. OKRĘG VIII.

W dniu 23 stycznia na pol. odbyło się w Chwałowicach w sali p. Fyrcle walne zebranie Tow. „Sokół”. Jako delegat okręgowy był obecny dh. W. Szczypa z Rybnika. Między innymi był i wybór zarządu, do którego wybrano jako prezesa p. Szumberg, jako wiceprezesa p. Neumäna, jako sekret. p. Kuczera, jako naczelnika p. Raka. Walne zebranie odbyło się spokojnie z poczuciem obowiązku i przy liczny udziałem członków.

Podziękowanie i uznanie należy się dotychczasowemu kierownikowi przesył p. Dutkowi za jego prace na niwie sokolej.

#### ZW. POW. ŚL. POW. PSZCZYŃSKIEGO — ZARZĄD POWIATOWY.

Na doniesienie zarządu grupy nijskiej Związku Powst. Śl. zarząd powiatowy Zw. Powstańców Śl. na powiat Pszczyzna komunikuje, że członek Związku Powst. Śl. gr. miejsc. Murcki p. Kozik Jan został wykluczony ze związku na podstawie rozstrzygnięć przez niego nieprawdźwicznych wieści na przesza powiatowego, zastępcę komendanta powiatowego i na zarząd gr. miejsc. Legitymacja Nr. 147 zostaje z dniem ogłoszenia unieważniona.

#### ZW. POWST. ŚL. GRUPA MIEJSC. — LUBOMJA.

Dnia 16 b. m. na sali p. Bugdał w Lubomli odbyło się zebranie miejsc. grupy Zw. Pow. Śl. na którym było obecnych 68 członków. Zebranie miało charakter bardzo doniosły. U-

stawiono bunt wśród w ówczesnych wojsko- wych oraz następujące rozstrzygnięcia:

1) Demagogy się od władz niarodajnych, żeby zmniejszone nakłady zostały znowu spo- szczona.

2) Demagogy się od niarodajnych czynników poczynienia odpowiednich kroków, aby dwa ist- niące Zw. Pow. Śl. zlały się w jeden obóz.

Zebrańko zakończono hasłem: „Cześć oj- czyźnie!”

#### MĘSKI CHÓR „JUTRZENKA” W NAKLE.

W niedzielę, dnia 23. stycznia br. odbyło się doroczne walne zebranie chóru męskiego „Jut- rzenka” w Nakle. Po odczytaniu protokołu do- tychczasowy zarząd zdał sprawozdanie z cało- rocznej pracy. Następnie wybrano przez gło- sowanie kartkowe nowy zarząd. Prócz p. Badi- ry skład zarządu pozostał dotychczasowy. Nad- mienić należy, że chór męski uzyskał w ostat- nim roku dyplom na jeździe w Tarnowskich Górach. Ostatnie przedstawienie teatralne, któ- re urządził chór, dało dowód wysokiego pozio- mu jego pracy. W nowym roku pracy chórowi męskiemu „Jutrzienka” w Nakle życzymy szcze- śliwej i owocnej pracy. (b)

#### TOW. ŚP. „MONIUSZKI” W KRÓL. HUCIE.

Tow. Śpiewu „Moniuszki” w Król. Hucie ur-ządza walne zebranie w niedzielę dnia 30 b. m. o godz. 3-oj na pol. w Rzeźni Miejskiej. W razie małej liczby członków odbędzie się walne zebranie o godz. 4. bez względu na ilość zebra- nych.

### Ruch sportowy.

K. S. „Powstańców Śl.” Klimzowiec mł. komb. z rez. — K. S. „Powstańców Śl.” Klimzowiec Old Boy 3:3 (1:2).

Powyższy mecz odbył się na boisku K. S. Powst. Śl. w Klimzowcu i był bardzo interesu- jący, ponieważ zauważono pomiędzy lod boy'ami starych powstańców, którzy w porównaniu z młodymi sportowcami okazali więcej energii i opanowania sytuacji na boisku, o czym świadczy wyśk. Najstarszy zawodnik liczy 49 lat. Dla old boy'ów uzyskał bramki: Drynda, Wyłęzi- ni i Huśban.

K. S. Sparta 1. Piekary — P. K. S. 25 Szarlej 5:1 (4:0).

Gra na boisku w Szarleju prowadzona fair. K. S. Sparta 1. jun. K. S. 25 I. jun. 2:1

#### HIPPIKA.

Poznań, 22. I. (Pat.) W ujeżdżalni 15. p. ul. odbyły się zlmowe konkursy hippiczne z udziałem najlepszych jeźdźców załogi poznań- skiej. Na zawodach obecni byli m. in. woje- woda poznański Biński, wielu wyższych oficerów z dowódcą O. K. gen. Hausnerem na czele i prezydent miasta Ratajski. Pierwszą nagrodę zdo- był por. 16. p. ul. Zgorzeleński na klaczy „Kad- na”, II-gą kpt. 7. d. a. k. Dembiński, III-cią por. 7. plk. strz. konych Kwieciński.

#### PIŁKA NOŻNA ZAGRANICĄ.

Belgrad, 22. I. (Pat.) Zawody piłki no- żnej: Jugosława — Sokół 1:0.

### Gospodarcze.

#### Rynek nasionny.

Według ostatnich obliczeń pro- dukcja krajowa nasion ogrodowych nie pokryje zapotrzebowania krajowe- go Okazuje się, że przywóz nasion bu- raków jadalnych, sałaty, a w szczegól- ności cebuli jest konieczny. Szczegól- nie odczuwa się brak nasion cebuli Ceny nasion cebuli są o wiele wyższe, niż zagraniczne. Zapasy nasion bur- aków pastewnych i marchwi są wyczer- pujące. Koniczynę czerwoną oferuje się po cenie 350—420 zł. za 100 kg., raj- gras po 85—105 zł. za 100 kg., seradele po 20—24 zł. za 100 kg., rubin żółty po 22—23 zł. za 100 kg.

Ceny buraków wynoszą obecnie 80 do 130 zł, marchwi białej 350—420 zł. Nasiona kapusty można kupić po ce- nie 8—15 zł. za 1 kg., pomidorów po 50 do 50 zł za 1 kg., cebuli po 30—40 zł za 1 kg., sianoty 12—15 zł za 1 kg., kalare- py po 10—12 zł za 1 kg.

#### I Rosja zmrużyla doniosłość jednoli- tego systemu miar i wag.

Jako jedno z ostatnich państw w Europie zaprowadza także i Rosja so- wiecka metryczny system miar i wag, który w ogromnej mierze ułatwi obro- ty handlowe i wymianę międzynarod-ową. Jak informują pisma rosyjskie, rząd oddał francuskiej firmie prawo sporządzania odpowiednich wzorów miar i wag i sprowadzenia ich bez cła do Rosji. Spodziewać się należy, że po tej reformie nastąpi dalsza w kie- runku wprowadzenia alfabetu łaciń- skiego do pisowni rosyjskiej. (c—z)

#### Wzrost polskiego obrotu towarowego w porcie gdańskim.

Według urzędu statystycznego, o- brót towarowy w porcie gdańskim wy- niósł w roku ubiegłym 6.020.343 ton, podczas, gdy przed wojną w roku 1912 wynosił zaledwie 2.453.212 ton. W 1926 roku eksport z Polski wzrósł przeszło pięciokrotnie, import zaś co- kulwiek się zmniejszył. Co się tyczy ruchu polskich statków handlowych, to w roku 1925 przybyło do portu gdańskiego polskich statków zaledwie 55, o ogólnej pojemności 24.910 ton, zaś w roku 1926 przybyło ich 80 o po- jemności 41.491 ton. Rok bieżący przyniesie w tym kierunku znacznie większy postęp ze względu na świeżo zakupione statki dla marynarki han- dlowej polskiej. (C. Z.)

#### Sprostowanie Gł. Urzędu Statystycz- nego.

Główny Urząd Statystyczny stwier- dza, że w podanym ogłosz. komunika- cji o wynikach obliczeń handlu zag- ranicznego Polski wkładła się omył- ka, mianowicie dane dotyczące wywo-

zu i przywozu w całym roku 1926, o- raz nadwyżki rocznej wywozu nad przywozem, sformurowały jako złote w złocie podczas gdy miały to być złote obiegowe. Odpowiedni ustęp komunika- tu wianien więc mlec następujące brzmienie: W całym roku 1926 wy- wóz wyniósł 2,252.005 tysięcy złotych obiegowych, przywóz 1.549.367 tys. zł. obiegowych, nadwyżka roczna wywozu nad przywozem — 703.538 tys. złotych obiegowych.

W złotych w złocie powyższe pozycje przedstawiają się jak następuje: wywóz 1,306.017 tysięcy złotych w złocie, przywóz 896.226 tysięcy złotych w złocie, nadwyżka roczna wywozu 409.791 tysięcy złotych w złocie.

#### KURS WALUT.

Warszawa 25. I.	sprzedaż:	kupno:
Dolar amerykański	8.99	8.95
Funt szterlingowy	43.72	49.50
Frank szwajcarski (za sto)	173.58	172.72
Frank franc. (za sto)	35.69	35.51
Korona czeska (za sto)	26.08	26.57
Szyling austr. (za sto)	127.01	126.46
Lira (za sto)	38.56	38.30
Gulden holenderski	360.30	358.50

#### DEWIZY WSCHODNIE.

Berlin 25. I. — Warszawa 46.63—46.87, (Poznań 46.63—46.87) Bukareszt 2.23—2.25 (Ry- ga 80.90—81.30), Rewel 11.12—11.26, złoty 46.84—46.99.

#### GIELDA ZBOŻOWA.

Berlin 25. I. — Pszenka 265—269, żyto 245—253, jęczmień 219—245, zimowy pastewny 194—207, owies 185—196, kukurydza loco Berlin 188—190, mąka pszenna 35—37.75, mąka żytnia 34.75—36.75, ospa pszenna 14.25, ospa żytnia 14.25, groch Wiktorja 52—66, groch dro- bny jadalny 30—32, groch pastewny 22—25, peluska 22—28, bób polny 20.5—21.5, wyka 23—24.5, łubin niebieski 16.50—16.30, łubin żół- ty 17—18.50, saradela 31—34, kuczy rzepako- we 16.20—16.30, kuczy łnane 20.70—21, wyto- ki suche 11.60—12, wytoki soya 19.50—20, płat- ki ziemniaczane 30.20—30.60.

Wydawca: „Polska Zachodnia” Spółka Wyd- awcza s. z o. p.

Redaktor odpowiedzialny: Wiktory Dyląg w Ka- towicach — Druk „Księgarnia i Drukarnia Ka- tolicka”, Katowice, Warszawska 58.

## Kupię kamienie

2 lub 3 piętrową z wolnym mieszkaniem w Katowicach. Oferty pod R. do Admi- nistracji „Polski Zachodniej” 52



## W dniu 24. stycznia 1927 r. zmarł po krótkich cierpieniach śp. Tatarczyk Izidor, kupiec,

członek Wydziału Związku Szpitalnego Rozdzień - Szopienice - Mała Dą- brówka - Janów w wieku 46 lat zamieszkały w Małej Dąbrówce.

Zmarły poświęcił swe siły dla dobra wymienionego Związku, wo- bec czego pozostaje nam we wiecznej pamięci.

Rozdzień, Szopienice, Mała Dąbrówka Janów, w styczniu 1927 r.

Wydział Związku Szpitalnego.

### D. Ewiktlicer - Katowice Fabryka mydeł toaletowych.

Moja specjalność:

- mydelko DOPHUS
- mydelko ROMALIA
- mydelko LAWENDEL
- mydelko LILIIENMILCH z lwami



### „Pa. Masło mleczarskie”

p. funt 3 zł i wyroby mięsne, sery tłuste, bardzo tanie, w paczkach pożytecznych stale wysylam. Masło poźniej taniej. 84

Britische, Toruń-Pomorze.

Pokojo ome...  
poszukuje urz...  
skiej, Zgłos...  
ministracji...  
Zachodniej...  
Zachodniej...  
Zachodniej...

## Znany Głodomór FASTELLO

Zamknięty w szklanej klatce, zaczął już dobro- wolny post, który będzie trwał 46 dni.

Oglądać go można codziennie od 9 rano, w Restauracji Hessla, w Katowicach, przy ulicy Marjackiej, róg ulicy Francuskiej.

